

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV
Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.
Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA,
1838
GHILBARITIU ȘI SFINȚIT DE LUPTULE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA STRAȚIA
B-dul REGELE SIBIU
Abonamentul anual lei
Anunțuri și reclame dup.
Tf. 1513
Căminării lei 500.

Nr. 36 25 Mai 1941 Anul 104

Leac de tristețe

de Dr. N. Căliman

Cei triști, cei cu gânduri întunecate, cei cărora le-a slăbit nădejdea în viitor și viitorul neamului, *orășenii*, să plece câte odată din oraș și, mai cu seamă, din Bucureștii tuturor preocupărilor, afară de cele naționale, să plece la țară în câte-o Duminecă sau sâmbătoare, în mijlocul sănătoasei noastre țărâni.

Acolo vor putea citi pe fețele arse de soarele dător de viață, vor putea înțelege din vorbele simple și curate, vor putea pricepe din liniștea în care sunt privite întâmplările dela noi și din lumea întreagă, că pentru acest popor al satelor toate sunt trecătoare, că pentru acești frământători ai pământului, numai pământul lor există și viața numai din acest pământ pot scoate.

Națiunea, pentru poporul satelor nu este făcută de diplomați și de contracte internaționale, ci de cei ce de 2000 de ani muncesc pământul, ei înșiși, parcă, produs al acestui pământ. Din vorbele lor desprindem siguranța zilei de mâine. Ei nu au așteptat și nu așteaptă dela nimeni nimic. Ei știu cât de adânci sunt rădăcinile acestui neam, înfipte în pământul țării; țărâna neglijază înalta diplomatie, după cum nu ia act de târgușile care s'au purtat și, poate se vor mai purta, pentru moșia lor. Când n'ai nimic de vânzare, nu vinzi; iar dacă târgul e făcut de altcineva, decât de adevăratul proprietar, asta privește părțile contractante. În fața justiției, mai curând sau mai târziu, contractul e nul.

Acest lucru simplu îl știe țărâna satelor noastre și de aceea oamenii aceștia sunt liniștiți. Ei sunt încrezători în dreptatea lui Dumnezeu. În ochii lor, tocmai pentru aceasta, nu vezi tristețea orășanului supus tuturor veștilor aduse de vânturi. Țăranul răsară drept din mijlocul brazdei lui, nu așteaptă salvare dela nimeni, dar crede în puterea și vitalitatea neamului românesc.

Iată ce are de învățat orășeanul dela țaran.

Orășeanul care tremură la fiecare știre adusă de radio, la fiecare zvon de pretutindeni.

Și tot acestor orășeni le-am mai recomanda încă un leac pentru tristețea lor cronică: să participe la șezătorile organizate de Români refugiați din teritoriile ocupate. Tare multe se pot învăța din atmosfera sincer naționalistă a acestor manifestări, culturale prin cuprinsul lor, patriotice prin minunatele efecte asupra sufletelor înclinate spre tristețe.

Din atitudinea acestora, din vorbele, cântările și așteptările lor, din lacrimile și însuflețirea lor, toți betegii de tristețe, toți cei care așteaptă să ne vină totul de-a gata, dela alții, fără jertfă, trebuie să priceapă odată: bocețul deprimă, tristețea descurajează. Astăzi n'avem nevoie de ele. Bărbătește e să fii țaran, înfipt cu amândouă picioarele în glie, drept și puternic ca stejarul, iar capul să nu ți-l pleci decât atunci când mâinile se împreună pentru rugăciune.

Rugăciunea pentru țara ta.

Țara și sfinții ei

de Ion Colan

Povestea asta trebuia scrisă acum vre-o doi, trei ani. Poate ne prinde bine și-acum. Vorba Românului: „Niciodată nu-i prea târziu”.

În Oceania îndepărtată și mai cu seamă prin Polynesia vor mai fi existând și astăzi resturile dogmei despre sfințenia unor anumite persoane, lucruri și locuri. Nimeni nu se poate atinge de ele, decretate fiind sacro-sancte de atotputernicia șefilor de trib sau a castelor, direct interesate să mențină pe golăneții lor supuși într-o stare de somnolență. Sfânt — sau *Tabu*, cum zic ei, — e principiul, sfânt pământul pe care-l calcă, sfânt obiectul pe care înălțimea Sa se îndură să pună mâna, sfântă femeia pe care a binevoit să-și coboare crucele lui priviri. Nu poți să te atingi de patul în care-și hodinește stăutu-i trup, pentru că e *Tabu*, iar cum Minunăția Sa e *Tabu* prin natura lucrurilor — sfânt prin naștere, adicăteala — poate decreta drept *Tabu* tot ce-i trăznește prin înfierbântata-i imaginație.

Tot ce a fost necesar să îndobitocescă un popor, tot ce trebuia să îmbobodească mintea unor supuși de către cei ce se socoteau descendenți direct din zei, totul a fost decretat *Tabu*. Cine încerca să pătrundă taina lucrurilor sfinte, prin însăși tentativa lui își semna sentința de moarte.

Efectele:

Social, o înțepenie a oricărei evoluții. Pornind dela negațiune și *Tabu* fiind și raționamentul, s'a ajuns la crearea unei „opinii publice” cu aspect de baltă stătută.

Dogma polynesiană egala, în efect, morțina și cortegiul celorlalte stupefiante, luate de zăpăciții unei civilizații fără oiște la căruță. Ca să nu vezi, trebuie să ți se lege basmau la ochi; ca să nu judeci, e necesar praful alb dător

de visuri trandafirii, fără contact cu realitatea.

Europenii au zâmbit:

— Cum o să fie sfinți papucii Excelenței Sale?!

Polynesianii au răspuns:

— Sunt sfinți pentru că așa a decretat „șeful”!

De geaba îi arăți că și tu ai papucii exact ca ai Excelenței Sale, căci mălăiețul insular, crescut din generație în generație cu frica de ceea ce e *Tabu*, va sfârși discuția, lăsându-te singur, ca nu cumva vina îndoielii tale să fie aruncată și asupra lui, de păzitorii, *Tabu* și ei, a tot ceea ce s'a etichetat drept sfânt.

*

Dacă în Oceania asemenea superstiții sunt pe cale să dispară, ele fiind semnul de recunoaștere a popoarelor dela periferia civilizației, Europeanii — verificând avantajile dogmei — au menținut principiul.

Să ne aducem aminte de înalții noștri diviniți, care se decretaseră *Tabu* întâi pe ei înșiși, apoi persoane din jurul lor, pe urmă lucruri și locuri, exact ca în Polynesia. Sub pretextul sfințeniei s'a pus căluș în gura tuturor celor ce aveau un cuvânt de spus, un sfat de dat, o credință de apărut. Diferitele Domnițe, mai mult sau mai puține semite, erau *Tabu*. Diferiții boieri, căftăniți numai datorită atitudinii lor — sau, mai exact: lipsei lor de atitudine — *Tabu* și ei. Cutare fatalist în ceea ce privea destinul neamului său, *Tabu*. Tot ceea ce făceau, purta pecetea sfințeniei și neamul se prosterna, utilizând în exteriorizarea sentimentelor de care era cuprins subit, telegrama omagială, rușinos de slugarnică și tot pe atât de rușinos nesinceră.

— Continuare în pagina 4 —

Țară antisocială?

de I. Bozdog

Un motiv de permanentă neliniștire a opiniei publice mondiale a fost și defăimarea continuă a stărilor sociale primitive din țara noastră. Pe această temă discreditarea bunului nume al blajinului și mucenicului neam românesc a mers atât de departe, încât se acreditase părerea, mai ales în cercurile economice din străinătate, că orice apropiere de colaborare economică cu țara noastră, constituie o pierdere sigură a capitalului investit și o pierdere irecuperabilă al oricărui produs industrial îndreptat spre țara noastră.

S'a insinuat, că principiul conducător al statului Român ar fi jaful avutului și agoniseli oricărui strein sau neromân dela noi.

Acest izvor de venin s'a prefăcut în adevărat torent de calomnii, datorită reformelor noastre economice și în special: celei a Reformei Agrare, înfăptuită tocmai pentru crearea unui climat de sănătoasă prosperitate economică și de dreptate socială.

Reforma Agrară, adevăratul și unicul motiv real al întregii mișcări revizioniste, — a izvorit din stările nedrepte sociale din țara noastră și ea n'a fost îndreptată împotriva indivizilor și cu atât mai puțin împotriva grupărilor etnice din țară, ci din contră, era menită să armonizeze și niveleze drumul dreptei și echitabilei ordini sociale.

După Unirea Principatelor s'a înfăptuit prima improprietăre în Țara Românească (1864), iar în cursul războiului mondial, în memoria Adunare Constituanta dela 20 Iulie 1917 din Iași, s'a hotărât revizuirea art. 19 din Constituție, spre a se putea înfăptui marea operă de dreptate socială, cerută și udată cu sânge în atâtea rânduri de țăranul român.

Putea oare, în ceasul tragicelor înfrângerii, *România din Triumful Mortii* și *România Păcii dela Bufta* să-și făurească o lege îndreptată împo-

Continuare în pag 5 col. 1-2

Români grăniceri din Banat și Revoluția din Ungaria 1848-1849

Grănicerii la Lugoj și Timișoara

de Dr. Antoniu Marchescu

Situația creată de decretul din 3 Octomvrie 1848 și de atitudinea tot mai agresivă a guvernului revoluționar a lăsat Lugojul și Timișoara descoperite. Garnizoanele acestora nu dispuneau de suficiente trupe de apărare. S'a recurs atunci la ajutorul grănicerilor dela Caransebeș, care au și plecat spre noule garizoane, ajungând acolo pela mijlocul lunei Octomvrie. Companiile 13 și 14, formând un divizion sub comanda căpitănelui Puffer, au fost primite cu entuziasm de populația românească din Lugoj. Garda națională însă, partizană a revoluției, fu împrăștiată și plecă spre Sasca, Moldova, Oravița și Bocșa, unde

s'a unit cu găzile acelor localități. Pentru completarea garnizoanei Timișoara, au fost trimise companiile 15 și 16 sub comanda căpitănelui Lennich.

Circumscripția regimentului 13, amenințată de găzile din Sasca, Bocșa, Oravița, Moldova și Biserica Albă, cu plecarea celor două divizioane la Lugoj și Timișoara, a rămas aproape fără apărare.

Pentru a putea face față unui atac, regimentul chemă sub arme glotașii și-i repartiză astfel: un detașament de 600 oameni, sub comanda maiorului pens. Zahorsky, ocupă Stancilova, altul, de vreo 300 de oameni, comandați de locot.

Ioan Ioanovici, Gura Golâmbului. Glotașii companiilor dela miază noapte s'au împărțit, unii la Caransebeș, iar alții formau cordonul de pază Semenice—Gârâna—Lindenfeld—Caransebeș și Valea Bistrei.

În timpul acesta, compania din Ohababistra denunță regimentului ne- loialitatea gărzii naționale din Rusca Montană și regimentul o desființă ca suspectă.

Afară de glotași, regimentul mobiliză, la 22 Octomvrie și batalionul IV. În ziua de 25, el a fost concentrat la Caransebeș, iar în 26 a depus jurământul de credință. Comandant al acestui batalion a fost numit căpitănel Wallitzek. Din el făceau parte și primii 8 soldați recrutați din rândul coloniștilor germani din Gârâna și Brebul Nou (Wolfsberg și Weidental).

1) Dela așezarea lor și până la această dată, coloniștii nu au făcut slujbă ostășească, fiind scutiți. Primele arme, pe care le-au mănuit, ca întreg batalionul IV, de altfel, au fost coase îndreptate și fixate la capatul unor pari. Cu ele

LUMINEGA

„Una știu: orb am fost și acum văd“

(Ev. Ioan IX, 25.)

Mila Domnului nostru Isus Hristos este bogată și harul lui n'are margini.

Toți pașii Domnului sunt însemnați prin binefaceri; pe unde a umblat „a vindecat și bine a făcut celor asupriți“. (Fapt. Apos. X, 38) Cetățile și orașele poartă și astăzi urmele bunătații sale. Nici o victorie sau pradă de război, nu întâlnim în calea sa.

Bun și milostiv e Domnul și când ura sau nepăsarea omului îl amenință. Nu odată, ura lor a mers atât de departe, încât „au luat pietre, ca să arunce în el“ (Ioan VIII, 59).

El, însă, nu s'a lăsat biruit de ură, ci senin și liniștit a ieșit din mijlocul lor.

Și a întâlnit un orb din naștere. A scuiat jos și a făcut tină din scuiat și a uns cu tină ochii orbului, poruncindu-i: „Du-te de te spală în lacul Siloamului. S'a dus și s'a spălat și a venit văzând“ (Ioan IX, 1. 6. 7).

Nu s'a potolit nici acum ura lor. Tăgăduesc minunea. Orbul este adus în fața fariseilor, care îl ispitesc amănunțit. Au chemat și părinții lui și i-au întrebat dacă-i fiul lor. „Știu că acesta este fiul nostru și că orb s'a născut... dar cine i-a deschis ochii, nu știm“. Le era frică să mărturisească pe Isus, că-i alunga din templu.

L-au chemat a doua oară pe cel ce fusese orb, dar acesta le-a tăiat-o scurt: „V'au spus cum m'a făcut sănătos! Ce voiți? Nu cumva voiți să vă faceți și voi ucenicii lui?“...

Mărează pagina a scris orbul din naștere în Scriptură! Ce luptă a dus el cu conducătorii norodului, care tăgăduiau minunea! Și ce suflet mare avea acest orb!

Ochii orbului era închiși să vadă lumea, dar se deschisese sufletul lui pentru Dumnezeu, și-i simțea aproape iubirea și puterea.

Cine ar crede că prin scuiat și praf din drum să se vindece un orb din naștere? Nimeni! Dacă ar fi un leac minunat, da!

Isus Hristos a folosit însă tină, nu adusă dintr'un lac tămăduitor, ci făcută atunci din praful drumului. Nu această tină fără preț l-a făcut sănătos, ci credința orbului în Isus Hristos. Tina n'avea putere, dar totuși se duce să se spele, după porunca Domnului. Ascultă, crede și se mântuește.

Suprema lui dorință a fost să vadă; să nu mai simtă banul rece al milei căzându-i în mână.

Tristă-i viața orbilor, dar îngrozitoare este a orbilor celor cu ochi. Patima le orbește sufletul și ei nu mai văd.

Ei se duc în viață, dar nu știu unde se duc: cred că merg spre glorie, spre fericire sau viață, dar ei se apropie de prăpastie.

Și câți sunt de aceștia în zilele noastre! Stare foarte obișnuită în viața oamenilor.

Numai a oamenilor? Nu! Și a neamurilor? A lumii întregi astăzi!

Va veni odată vremea când vom prețui mult cuvântul lui Isus: „Eu sunt lumina lumii; Cel ce-mi urmează mie, nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții“ (Ioan VIII, 12).

Când va fi aceasta? Atunci când singura nădejde ne va fi Hristos. Când ne vom încrede în Isus ca orbul din evanghelie.

Ajută-ne, Doamne! Luminează-ne și nouă ochii! Ne-a orbit prea mult lumina de azi! Focul ei prea ne-a înșălmântat, de aceea suntem atât de nevolnici.

Râșnov, la 20 Mai 1941.

Pr. I. Scurtu

Brașovul de ieri, de azi, de mâine...

Brașovul -- Cetate Academică

de Prof. I. Ol. Stefanovici-Svensk

IV AD ASTRA

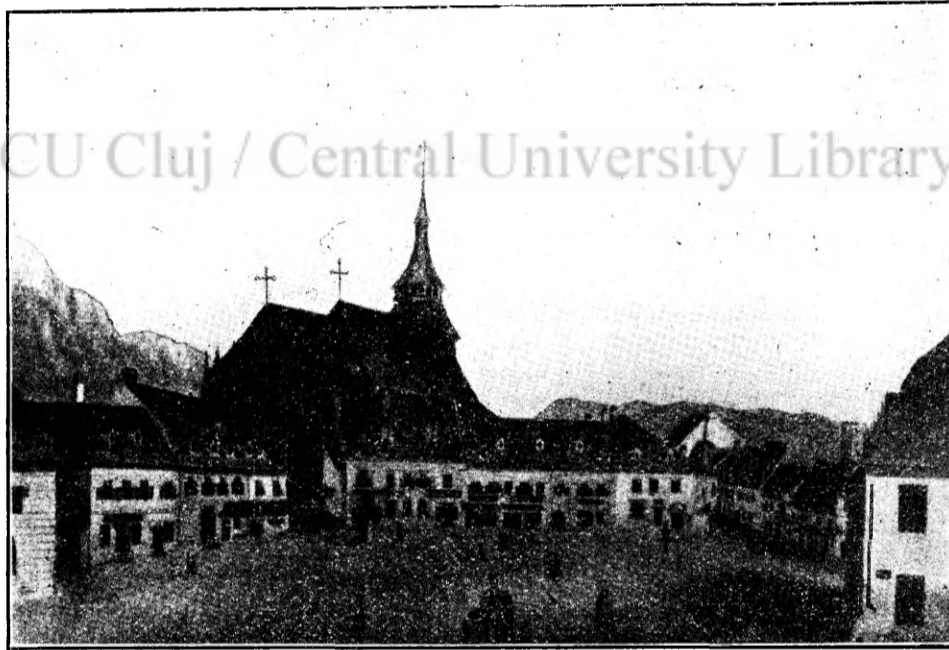
Prea scurtă și prea prețioasă: De unde astronomii secolului trecut credeau că fiecare stea, adică soare din bolta infinitului ceresc, are în jurul său un sistem planetar, oameni de știință moderni de valoarea lui Sir James Jeans („The Mysterious Universe“) ne spun că abia unul din 100000 (!) poate dobândi prilejul cosmic să aibă o planetă, cu viață vie, de felul Globului nostru. Gândiți-vă când priviți cerul — luați acest religios obicei de a pluti din când în când în extraterestre și sublim visuri înstelate: Comunicarea cu marele mister vă va face mai buni pentru că veți fi citit în cea mai veșnică dintre cărți: Cartea veșniciei cerești.

STUDENTUL IN COSMOS

Și întorcându-vă la pământ veți înțelege ce minune sunteți: ce rarismă minune a vieții universale: un strop de viață pe luntrea plutind la întâmplare în oceanul de valuri — care s'ar putea să fie toate moarte — al nemărginitului Cosmos.

n'o purtați? Firește numai cei ce merită această înaltă distincție. Pe ceilalți ca și pe *soi disant* studentele în nădragi de sport în incinta Universității, *care nu se... și nu vă respectă*, puneți-i la locul lor, adică în afară de zidurile sfinte ale Templului Școlii, așa cum a făcut Cristos biciund pe zarafii din Templu. Nu uitați că există o biciuire mai usturătoare decât cravașa ce se aplică javrelor: izolarea și disprețul. Profesorii vor face restul la judecata cea din urmă a examenelor. Căci luați bine seama: timpul studentului derbedeu și *bravo* (căutați în dicționarul italian) și al studentei suspecte cu pălării abracadabrante și aiuristice de carnaval, ce țipă isteric prin coridoare și ar trebui să-și schimbe meseria, a trecut:

In Sfânta Sfințelor Neamului nu-i loc decât pentru lamura tineretului. Faceți singuri operația de despăduchere. Va fi semnul cel mai neîndoelnic că trupul colectiv al studențimii este sănătos.

BRAȘOVUL DE IERI

Veți fi urmat astfel statul marelui dascăl Trancu-Iași de a ținea într'o mână Cartea Meseriei iar în cealaltă Cartea Eternității din care câteva capitole se cheamă Dumnezeirea, Beethoven, Shakespeare, Goethe, Eminescu.

Și atunci veți înțelege și fericirea de a fi student — 20 de ani, frunte și gând aplecat asupra lamurii umanității: știință, artă, filosofie (nu e Courteline cel care întrebat ce-ar vrea să fie a răspuns «N'importe quoi, mais être je une!» Să fii tânăr și student!)

SELF RESPECT and.. SPLENDID ISOLATION

Veți înțelege atunci că-i o mândrie și fericire să purtați frumoasa șapcă de student cu demnitate și cinste. De ce

DIGNITAS ACADEMICA

Când m'am întors din Stockholmul cu atâtea candiale vita mōsor (șepci albe) ale studenților suedezi, m'au impresionat foarte plăcut șepcile roșii — ca macii fragezi în auriul lanurilor — ale studenților din Țară. Reluați această destinație cei vrednici de ea și oprți pe ceilalți să o întineze. Gândiți-vă la înaripatele cuvinte ale lui Schiller către poeți:

„Der Menschheit Würde ist in Eure Hand gegeben

„Bewahrt sie wohl, sie sinkt mit euch“

Ele vi se potrivesc și vouă.

(Va urm.).

O faptă ca în alte vremuri

Mihail Rusu, fost judecător, decedat în 1940, în Scheii Brașovului, a lăsat „Gazetei Transilvaniei“ un legat de 5000 Lei.

Ieri, când ni s'a comunicat știrea, am avut o clipă de îndoială: Mai sunt oameni care să se gândească, în viață, sau în prag de mormânt, la instituțiile de tradiție ale unei țări?

Mihail Rusu, prin fapta lui, aruncă atătora din cei de azi, o muștrare, de dincolo de mormânt.

Să odihnească în pace!

G. Tr.

Ce fac vremurile...

de A. A. Mureșianu

Cine nu cunoaște înțeleapta maximă a cronicarului, cu „bietul om sub vremi“? Nu s'au scurs decât opt decenii, de când Ungurii și trufașii lor magnații se găseau încă în situația neplăcută de popor asuprit. Căci după răzvrătirea lor dela 1848, ei fuseseră aspru pedepsiți și pierduseră totul: și guvern, și armată, și administrație proprie națională.

În această situație rămaseră Ungurii dela 1848 până la 1860, în tot decursul ocârmuirii absolutistice austriace.

După înfrângerea suferită la 1859 pe câmpiile Italiei, Austria crezu că a sosit timpul să se împace cu popoarele sale și, în primul rând, cu Ungurii și prin faimoasa „diplomă“ dela 20 Octombrie 1860 ea transformă imperiul absolutistic într'un stat constituțional.

Situația de asuprire și de defensivă, în care se găsiseră cavalerii maghiari în epoca absolutistică nu rămase însă fără urme și influențe asupra lor. Din trufași și aroganți, ei deveniră mai blânzi, mai concilianți, și, în primii ani ai așa numitei „ere constituționale“ a monarhiei, nu știau ce să mai încerce și să facă spre a câștiga prietenia Românilor, care obținură atunci frumoase rezultate pe teren politic și național, izbutind să romanizeze administrația mai multor județe ale Transilvaniei și să legifereze „egala lor îndreptățire“ națională în propria lor dietă dela Sibiu.

Sumeții magnați de odinioară se întreceau acum care de care să-și mărturisească originea lor „valahă“, așa că la cei de dincolo de Tisa li se născuse porecla de „magnați valahi“. Consultările lor cu conducătorii politici ai Românilor erau la ordinea zilei, ba, într'o frumoasă noapte a carnavalului anului 1862, blajinii cetățeni români ai Brașovului se pomeniră pe neașteptate, la elegantul lor bal, cu întreaga ceată a grofilor și baronilor din Săcuime.

Unul dintre corifeii maghiari, care făcea atunci mai multe complimente Românilor, fu și fișpanul sau prefectul comitatului Cluj, baronul Ludovic Iosika. În „congregațiunea“ comitatului (județului) Cluj din primăvara anului 1863 acest baron, după ce încercă să facă dovada că n'a nutrit niciodată sentimente de ură față de Români, mărturisind că „după date sigure istorice familia lui își trage originea din naționalitatea română“. În pledoaria sa pentru apropierea și prietenia româno-maghiară Iosika încercă să convingă pe conaționalii săi că „cel mai mare pericol dintre toate, care poate avea urmări pentru veacuri, este fricțiunea dintre diferitele naționalități ale Transilvaniei“ și le dădu sfatul ca „niciodată să nu se lase a fi seduși și amăgiți de a opăra și a pretinde, decât numai ce este drept înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor“.

Câtă deosebire între sfaturile pe care le dădea Iosika Ungurilor, în momentele de strâmtoare politică de atunci, și între faptele conducătorilor lor de mai târziu!

Ce fac vremurile!

O inițiativă și un răspuns

Ca răspuns la apelul nostru din ultimul număr al ziarului, în chestiunea studenților refugiați, a trecut pe la redacție dl Ing. Bujor Măzgăreanu, directorul Intreprinderilor Municipiului Brașov, comunicându-ne că această instituție înțelege să angajeze pentru 2 luni de vară 2 studenți (studente).

Reamintind cele 5 locuri, puse la dispoziție de Asociațiunea culturală Astra, au până astăzi asigurată existența 7 studenți (studente).

Despre Memorand

de Ion Berciu,
Directorul Muzeului Regional Alba-Iulia

III.

La Viena și după Viena...

În ziua de 27 Mai 1892, Comitetul Național, însoțit de câteva sute de Români nădrăgari și opincari, din toate regiunile Ardealului, pornesc spre Viena, orașul de unde ne-au venit numai nenorociri, ca să înmăneze Memorandul Majestății Sale, împăratului-Rege.

Pe același drum mersese și Horia și Avram Iancu; pe același drum au mers și „patrioții“ noștri, reprezentanți, care au semnat cedarea unei părți din Ardealul nostru drag.

Deputăția românească n'a fost primită de împărat, iar Memorandul a fost depus la cancelaria imperială. Împăratul, fără să-l desfacă, l-a înapoiat... asupritorilor noștri.

De acum Românii știau ce trebuie să facă și la ce trebuie să se aștepte din partea Ungurilor răsbunători.

În Franța și Italia, erau pentru Unguri un spin foarte dureros.

De aici a pornit răsbunarea: urzirea procesului Memorandului, care a făcut ocolul pământului, prin faima lui.

Ungurii trebuiau să găsească Românilor o vină. Plângerea către Împărat nu era de ajuns: orice cetățean avea dreptul să se adreseze monarhului, căruia îi putea aduce la cunoștință orice nemulțumire. Tipărirea Memorandului de asemenea nu putea fi o acuza, fiindcă se puteau scoate la tip cărți de orice fel și apoi se puteau și răspândi.

Au scormonit bine și îndelung și în cele din urmă au descoperit: în Memorand, Românii spuneau că unirea Ardealului cu Ungaria au făcut-o numai Ungurii, deci Românii n'o recunosc: ei sunt, prin urmare, contra legilor țării. Ba mai mult: prin tipărirea Memorandului și răspândirea lui, atât în țară, cât și în străinătate, au atârnat contra legilor și au stricat bunul renume al

I. Bănulescu

Ștefan Poșcovici

V. C. D. Ort

J. Ciurea

Eugen Brode

H. Mădărar

H. Mădărar

V. C. D. Ort

J. Ciurea

Eugen Brode

H. Mădărar

H. Mădărar

V. C. D. Ort

J. Ciurea

Eugen Brode

H. Mădărar

H. Mădărar

V. C. D. Ort

J. Ciurea

Eugen Brode

H. Mădărar

H. Mădărar

V. C. D. Ort

J. Ciurea

Eugen Brode

H. Mădărar

H. Mădărar

V. C. D. Ort

J. Ciurea

Eugen Brode

H. Mădărar

H. Mădărar

V. C. D. Ort

J. Ciurea

Eugen Brode

H. Mădărar

H. Mădărar

V. C. D. Ort

J. Ciurea

ERAȘOVENII ȘI MEMORANDUL

Participanții la o întrunire

Prin grija Comitetului Național, Memorandul se tipărește în limbile franceză, germană, italiană și ungurească și se trimite tuturor fruntașilor politici din lumea întreagă și tuturor cărturarilor din Europa, pentru a cunoaște și ei suferințele noastre și barbariile Ungurilor, lucru, care în acele vremuri liniștite și așezate, când ideile nobile de libertate, de dreptate și de umanitate erau tezaurul cel mai de preț al omenirii, avea un ecou extraordinar și urmări nebănuite.

De asemenea Memorandul a fost tipărit și în limba română și răspândit pretutindeni în Transilvania, în Vechiul Regat și în toate regiunile locuite de Români.

Toate acestea au făcut mult sânge rău Ungurilor, — neam îngâmfat și lăudăros — care răspândiseră vestea în toată lumea de fericirea neamurilor de sub cârmuirea lor, în vederea sărbătorii milenului, adică a o mie de ani de stăpânire ungurească.

Plângerile Românilor, care avuseră mare răsunet în lume și mai ales

patriei maghiare! Contra unor astfel de oameni trebuia să se ia cele mai severe măsuri și să li se aplice cele mai aspre pedepse. Și așa au făcut.

Procurorul Curții de Apel din Cluj, Dr. Ieszenszky Sándor, un renegeat, dușman neîmpăcat al neamului nostru, a început urmărirea și înproșurarea membrilor din Comitetul Național. Unora, cum a fost Dr. Ioan Rațiu din Turda, li s'a devastat casa, alora li s'au luat drepturile de a mai fi funcționari.

Au fost găsiți 27 de vinovați și anume:

1. Dr. Ioan Rațiu, avocat în Sibiu.
2. Gheorghe Popp de Băsești, moșier în Băsești.
3. Eugen Brode, gazetar în Sibiu.
4. Dr. Vasile Lucaciu, preot în Sisești.
5. Dimitrie Comșa, prof. în Sibiu.
6. Dr. Dănilă P. Barcianu, profesor în Sibiu.
7. Septimiu Albini, gazetar în Sibiu.

ȚARA ȘI SFINȚII EI

de Ion Colan

Continuare din pag. 1-a
Aplauzele nu mai conteneau. Îți făcea impresia că țara moare de bine. Și, într'adevăr, murea.

Astăzi vedem, că tot ce ne-a fost atunci prezentat drept Tabu, ne-a adus prăpădul. Astăzi știm, că așa zișii sfinți ai destinelor noastre, cu sau fără busturi înfipte pe la răspântii, n'au fost decât marionete. Că Domnițele Tabu și-au împachetat bruma de avere, o nimica toată de câteva sute de milioane, unii zic câteva miliarde, și s'au tot dus, fără să le pese de mujicii rămași să se descurce singuri: că faima lui Potemkin a fost întunecată de faima Potemkinilor noștri: că povestea cu „nici o palmă“ sau, mai țărănește formulat, „nici o brazdă“, sau, pe înțelesul oamenilor subțiri: „Ce e românesc se va apăra, ce e românesc nu se va da“, toate astea n'au fost decât panglicării de circ.

Ceeace e mai trist din toată povestea asta, e că lumea își dădea seama,

chiar de atunci, de dezastrul spre care eram mânați.

Căți au protestat? Puțini!

Priviți harta României de azi! Un învățământ, din toate acestea: Tabu nu există numai prin faptul că cineva îl decretază.

Sfințe ne sunt numai credințele. Și pe acestea nu ni le poate interzice nimeni. Credința în dreptatea cauzei pentru care luptăm — și noi, și alții, — ne e cea mai sfântă dintre toate. Lupta, deci, o vom da, iar până la sfârșit — indiferent când va fi acesta, — trebuie să învingem, lăsând urmașilor doar un început de poveste:

... a fost odată o graniță pe Dealul Feleacului...

Colțul refugiațului

V'ați întrebat vreodată?

de V. Braniscu

Li întâlnim în fiecare zi. Li privim trecând tăcuți sau șgomotoși — după împrejurări — câte odată! le urmărim cu entuziasm manifestările tinerești și trecem nepăsători mai departe, văzându-ne cu toții de treburile care ne preocupă.

Sunt studenții Academiei Comerciale. Refugiații.

Ne despart numai câteva luni de când pașii lor au străbătut pentru ultima dată drumuri și locuri, de care dincolo de timp ne desparte o rană nevindecată în trupul sfârticat al patriei.

Inserarea se lăsa agale pe malurile lacului. Grupuri, grupuri străbăteau cărările-i din jur și dădeau vieță nouă aaleilor din parc. In umbra copacilor seculari mișcarea se prelungea până n ore târzii. Una câte una se aprindeau luminile de pe Feleac. Someșul murmura lin.

Erau acasă.
Astăzi pe meleagurile noastre, ei rătăcesc cu gândul la ce-au pierdut și

iși călește sufletul în focul privațiilor, în nădejdea unor vremi mai bune.

Ei muncesc, luptă, îndură suferințe, ei sunt temelii pe care se clădește viitorul.

Dar anul este pe sfârșite. Ca mâne porțile grele ale școlii se închid și studenții rămân pe dinafară.

Încotro își vor îndrepta pașii, acești tineri, a căror părinți rămași într'un sat pierdut, binecuvântează clipa despărțirii, știindu-și copiii la adăpostul umilinelor și suferințelor, pe care le îndură cei rămași acolo?

V'ați întrebat vreodată ce șoptes în noapte bătrânii din țara Oașului, din țara Meseșului, din Chioariu, ce visuri leagăna atâtea mame de pe Someș, de pe Crișul repede?

V'ați întrebat ce soartă îi așteaptă pe studenții refugiați, dacă noi continuăm să nu facem nimic?

Gândiți-vă, conducători de instituții brașovene, că în Clujul românesc de mâne, studenții refugiați fără părinți trebuie să ducă amintirea unor frați.

Gândiți-vă, că n'au pe nimeni!

8. Nicolae Cristea, asesor la Consistor în Sibiu.
9. Iuliu Coroianu, avocat în Cluj.
10. Patriciu Barbu, avocat în Reghin.
11. Dr. Teodor Mihali, adv. în Dej.
12. Dănilă Lica, adv. în Bistrița.
13. Dr. Gavrilă Tripon, avocat în Bistrița.
14. Aurel Suciuc, avocat în Arad.
15. Mihail Veliciu, avocat în Chișineu.
16. Dr. T. I. Mera, medic în Șiria.
17. Gavril Lazăr de Purcăreți, protopop în Carei.
18. Vasile Ignat, avocat în Beiuș.
19. Rubin Patîția, avocat în Alba-Iulia.
20. Dr. Aurel C. Popoviciu, medic în Graz (Austria)
21. Vasile Rațiu, vicar în Făgăraș.
22. Gherasim Domide, preot în Rodna Veche.

23. Nicolae Roman, funcționar de bancă în Bistrița.
  24. Ioan Munteanu, funcționar de bancă în Hațeg.
  25. Dionisie Roman, candidat de avocat în Mediaș.
  26. Ioan Duma, preot în Săcal.
  27. Romul Crainic, protopop în Dobra.
- Doi membri ai Comitetului Național, advocații Gavril Man din Bistrița și Ludovic Ciato din Blaj, muriseră între timp. Pe trei acuzați: protopopul Gavril Lazăr de Purcăreți, din Carei, medicul Dr. T. I. Mera, din Șiria și advocatul Vasile Ignat din Beiuș, îi scoat din cauză, în lipsă de probe, aprigu procuror.

Ceilalți 24 de acuzați sunt citați să se prezinte în ziua de 7 Mai 1894, în fața Curții cu jurați din Cluj.

(va urma)

Țară antisocială?

de I. Bozdog

Continuare din pag. 1-a.

triva latifundiilor unui ținut, ai cărui proprietari fără suflet, — își coborau hotarele proprietăților, prin pacte secrete peste creștele Carpaților până spre Câmpina, Buzău, Bacău și R. Vâlcei?

Această stare de spirit domnea în acel timp și în întreaga Ungarie, în urma nedreptelor așezări sociale seculare, a careia îndreptare o cerea acolo fostul ministru *Hegedüs Loránt* spunând în 1916, că: „*orice îngustime de vederi, orice întârziere, ascunde pericole extraordinare în aceste timpuri de haos general*“.

Dacă România a înțeles glasul vremurilor, i s'a făcut cuiva nedreptate? N'au spus acest lucru nici îndrăzneții Conți adunați la 26 Iunie 1919 în Tg.-Mureș spre a examina situația, ce li se crează și nici n'au găsit, că reforma agrară în devenire s'ar îndrepta contra altei națiuni.

Felul apoi cum s'a înfăptuit, a dovedit lumii întregi: concepția avansată a României despre reformele sociale.

Din totalul de 25.887.000 Ha. — sol agricol și păduri ale țării — s'au expropriat la noi 5.914.919 Ha, deci peste 20% din total. Au fost improprietăți 1.206.138 îndreptățiți în toată țara. Din aceștia 513.275 în vechiul Regat și 792.865 în Provinciile alipite.

Din acest din urmă număr au fost 532.000 Români și 260.165 minoritari. Raportat la numărul populației țării, minoritarii au fost improprietăți în proporția de 20%, față de 16% la Români.

În Ardeal (fără Banat, Crișana, Sălaj și Maramureș) au fost improprietăți 212.803 Români și 45.628 Unguri. Că Ungurii n'au putut fi improprietăți în proporție și mai mare, se datorește așezării moșiilor conților și Baronilor în ținuturile locuite de Români, care erau mai bună și mai ieftină mână de lucru. *Păcatele trecutului de a-i deposeda pe Români de pământ l-au plătit acum prin consăngenii lor, așa, că nedreptatea seculară, cel puțin de astădată s'a transformat în noroc pentru neamul asuprit.* În ținuturi cu majorități ungurești însă situația este defavorabilă pentru Români și favorabilă pentru Unguri. (În județul Odorheiu, din 1288 improprietăți: 1076 sunt Unguri și numai 212 Români).

În același timp în Ungaria din 8.000.000 jughere pământ arabil, dintre

care 4.360.622 jughere sunt în proprietatea alor 84 Conți, s'au expropriat prin legea XXXIV—1920 un total de 60.000 jughere (0.25%) pentru improprietărea „vitejilor neamului“. În expunerea de motive a acestei legi se spune: „*Această instituție, care se fondează pe tradiția pur ungară, a știut să se apropie de sufletul și de energia poporului maghiar*“, iar scriitorul *Féja Géza* în revista „*Válasz*“ Nr. 5-6/1935 spune, cu o revoltă abia stăpânită: „*Ungaria, stat eminent agricol — n'a reușit astfel să realizeze măcar reforma agrară, într-o țară, unde 66% din locuitorii n'au nici o brazdă de pământ, ci sunt simplii salahori pe moșiile grofești*“.

Din cifrele de mai sus ușor poate trage oricine concluzia logică și la noi și în afară! Graba, cu care a fost desfășurată această reformă în părțile revenite pentru câțiva timp Ungariei, explică prin sine însăși adevăratul și „patrioticul“ motiv de neliniștire a lumii întregi de către magnații, pe care i-a durut și pentru țara pierdută, dar cărora li s'a rupt inima pentru moșiile ajunse în proprietatea Valahilor.

Pentru consolidarea marii și mici proprietăți înglodate în datorii enorme în urma lăcomiei băncilor cămătare, Statul nostru a rezolvit radical și primejdia înstrăinării bunurilor agricole, care ajungeau în mare parte în mâinile evreești, prin legea *Conversiuunii*.

S'a făcut vreo deosebire între debitori Români și streini? Au fost favorizați Românii în detrimentul altora? Dacă poate fi vorba de așa ceva, apoi în suferința a rămas și aici elementul românesc, deoarece majoritatea datoriilor grevau moșiile mari și mijlocii, care rămăseră în mâinile latifundiilor obicinuiți la chef și huzur.

Iată ce spune *Parecz Géza* în „*Magyar Szemle*“ sub titlul *Societatea maghiară din Ardeal: „Numai legea Conversiuunii a scăpat pe moșierii maghiari de datoriile enorme ce-i grevau*“, căci aceste datorii au fost reduse cu 50% „după beneficierea de un moratoriu de un an și jumătate, măsură radicală, prin care, numai, s'a salvat micul agricultor maghiar“.

Statul Român a preluat o datorie de 450.000.000 Lei drept despăgubire către toate băncile — fără deosebire de naționalitate — pe care o varsă în favorul lor prin Banca Națională.

Și tofusi, Țara aceasta, România, este o țară antisocială?

Din expunerea D-sale s'a desprins clar că Românii sunt un popor purtător și răspânditor de cultură și civilizație, iar nu cum insinuează dușmanii noștri seculari, care una spun și alta făptuiesc.

În restul programului Ardealul a fost prezent și în cântec, și în declarații.

Duios a cântat D-ra Șuluțiu „*Doina din Ardealul de Nord*“. Insufletit a declarat studentul Emil Albu poezia „*Ardealul*“. Plângea lumea când refugiatul Alexandru Pop a doinit „*Plânge-mă mamă cu dor*“. D-l Traian Negreanu a fost răsplătit cu însuflețite aplauze pentru recitarea „*Ardealului*“ și mult a impresionat „*Pe dealul Feleacului*“ și poezia „*Casa noastră*“ de Oct. Goga, recitată de studentul Eugen Drăgan, precum și „*Doina Titianei*“.

Programul s'a încheiat cu vorba hotărâtă și răspicat spusă a președintelui Asociației, D-l Bochișiu.

Celor ce simt în ei îndoeli cu privire la utilitatea luptei care se dă pentru dreptatea noastră, le recomandăm să participe la șezătorile refugiaților din Ardealul de Nord.

Scepticii nu pot primi un tonic mai bun.

C.

O nouă biserică ortodoxă în comuna Budila

Așezată într-o regiune de-o veritabilă frumusețe, comuna Budila, cu cei două mii de locuitori ai ei, a cunoscut Dumineca trecută o înălțătoare sărbătoare și o victorie a credinței ortodoxe românești.

S'o fi trudit mult părintele Curcubătă, or fi ostenit mult și ajutoarele sale, împreună cu tot satul, ca să se ajungă la ziua aceasta vrednică de cinstire.

A dat sfinția sa 200.000 lei; a dat și Prefectura județului Brașov lei 500.000; comerciantul G. Voiculescu, fiu al satului, de multă vreme plecat prin Dobrogea, a venit cu alți 200.000 lei, iar locuitorii satului cu alți 600.000, și alții mulți, pe care cronica unui ziar nu-i poate cuprinde. Toți au făcut câte ceva, ca să se împlinească suma devizului de 3.500.000 lei, în limita căreia arhitectul Gavrilescu a făcut planurile, în stil românesc, al noii biserici ortodoxe din Budila, care are să înlocuiască pe cea veche, așezată lăaturalnic, așa cum îngăduiau vremurile în care a fost ridicată.

După slujba din biserică cea mică, în sunet de clopote lumea s'a îndreptat spre locul viitoarei Case a Domnului. Un sobor de preoți a oficiat sfeștania. Era acolo S. S. pro-topopul Brașovului Dr. Nicolae Stinghe, asistat de preoții: Iordan Curcubătă, Ioan Modroiu, Greceanu, Banciu, Coman, Tigoi, Stelea.

D-l prefect al județului, col. Craiu a fost și D-sa de față, ca și mulți alți intelectuali, veniți din Brașov și din satele vecine.

După slujba religioasă și zidirea pergamentului în partea dreaptă a altarului, a vorbit părintele protopop dr. Nicolae Stinghe spunând, între altele:

„Eu cinstesc fapta de azi mai mult ca ori care alta, căci dacă în altă parte a lumii se dărâmă biserici și se risipește credințe, la noi se ridică altare în care

se aduce slavă și mărire lui Dumnezeu. Noi de aci și de pretutindeni să ne rugăm lui Dumnezeu ca să ne izbăvească din necazurile ce s'au abătut asupra țării și neamului, punând la temelie acțiunilor noastre credința în Dumnezeu pe care să se razeme sufletul și nădejdele neamului.“

A luat apoi cuvântul d. dr. Ion Moșoiu, directorul liceului „*Andrei Șaguna*“ care a subliniat: „*Sărbătoarea de astăzi nu ne încântă numai, dar ne și uimește. Nu numai că pleacă din ea fiori de bucurie duhovnicească, ci pleacă și fiorii uimirii. Pentru că nu este un lucru mărunț ca în această comună să se ridice o biserică, mai ales aici, unde vrășmași neamului au lucrat în trecut pentru destrămarea neamului.*“

Dacă celelalte biserici s'au împărțit în trecut din bogățiile și binefacerile vechii stăpâniri, biserică ortodoxă română nu numai că nu a fost ajutată, ci a fost prigonită. Iată pentru ce sunt de admirat realizările ei, căci prin credință și solidaritate românească a biruit toate piedecile și s'a ridicat tot mai mult pe calea aspirațiilor strămoșești.

Toate problemele care frământă neamul, nu vor găsi deslegare decât prin contribuția noastră a tuturor strănși în jurul bisericii“.

Ultimul a luat cuvântul venerabilul părinte Iordan Curcubătă care, vădit emoționat, a mulțumit lui Dumnezeu că l-a învrednicit să pună piatra fundamentală a bisericii pe care timp de aproape 40 de ani a visat-o.

S. S. a mulțumit tuturor donatorilor care au sprijinit începerea clădirii bisericii, idealul credincioșilor ortodocși din Budila.

M,

S'a deschis magazinul

„TEXTILA“

Inmatriculat la No. 4611 fi. Bv.

PROPR. F. MIRCESCU

Manufactură, mărunțișuri și fricotaje

Raion de cupoane
și resturi textile cu
prețuri de fabricăToate articolele se
vând cu mari re-
duceri de prețuriVizitați-ne spre
a vă convinge

Sfr. Mihail Weiss Nr. 35 (aproape de Sfr. Neagră)

Șezătoarea refugiaților

În ziua de 18 Mai c. a avut loc, în sala Camerei de Comerț din Brașov, a treia șezătoare ardelenescă, organizată de foarte activă Asociație a refugiaților și expulzaților din Ardealul de Nord.

Intr-o atmosferă de cald entuziasm, prevestitor al altor vremi, de toți simțite și de toți așteptate, cuvântul Ardealului a fost spus întreg, fără ocolșuri proprii diplomației.

Sala, plină — nici pe treptele dela intrare nu mai era loc — de o lume în care distincțiile sociale se contopiseră într'un singur suflet, cel naționalist, așa cum numai pe vremuri a mai fost, vibra la fiecare cuvânt aducător aminte de Ardealul rămas sub stăpânire străină.

D-l prof. Ion Bozdog, din redacția „*Gazetei Transilvaniei*“, a vorbit despre „*România de ieri și de azi*“. Cunoscând temeinic problemele ardelenesci, a arătat și elocvent, și obiectiv, ce a fost Ardealul înainte de 1918, ce s'a realizat în el în cei 22 de ani de stăpânire românească, și ce se petrece astăzi în acest Ardeal de Nord

Biserica Ortodoxă Râșnov jud. Brașov.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 6 Iunie 1941 orele 11 a. m. în localul Căminului Cultural G. Proca din comuna Râșnov județul Brașov se va vinde spre exploatare prin licitație publică cu oferte închise materialul lemnos din parchetele 1—6 și din operațiunile culturale ale afectanților II, III, IV din pădurea Diham 11, situată în comuna Buzenți, județul Prahova, proprietatea Bisericii ortodoxe române din Râșnov. Acest material are un volum de 5680 m. c. rășinoase și 5792 m. steri lemn de fag.

Vânzarea se va face cu respectarea articolelor 88—110 din legea Contabilității Publice, publicată în M. Of. Nr. 167 din 31 Iulie 1929, Regulamentul Oficiului Central de licitație publicat în M. Of. Nr. 1 din 1 Ianuarie

1930, art. 167—168 din legea Cooperației, Normelor generale de ținerea licitațiilor publicate în Monit. Oficial Nr. 167 din 1931 și 127 din 1934, condițiilor generale de exploatarea pădurilor Statului, publicate în Monit. Oficial Nr. 106 din 1912 completate cu condițiunile speciale de care amatorii pot lua cunoștința la Inspectoratul Silvic București, Str. Xenopol Nr. 19, Ocolul Silvic Prahova din Ploiești și la cancelaria Bisericii ortodoxe din Râșnov județul Brașov.

Garanția proviz. este de lei 150.000.

Oferte telegrafice, telefonice, condiționate, netimbrate, nesigilate sau supraproaferte nu se primesc.

În caz de lipsă de concurenți, licitația următoare se va ține la 16 Iunie 1941, în aceleași condițiuni și fără altă publicație.

Epitropia Bisericii.

CRONICA RAZBOIULUI

Numiri de străzi schimbate la Brașov

Odată ce armatele italiene din Abisinia au capitulat în sectorul Amba Alagi, luptele din Africa estică au încetat. Va rămâne însă înscrisă în istoria războiului african, nu lupta demnă de o adevărată epopee a armatelor italiene, ci soarta pe care vice regele Etiopiei, ducele d'Aosta, și-a ales-o de bună voie. Putea oricând să-și salveze libertatea părăsind, pe bordul vreunui avion, puștiurile, în largul cărora au fost decimate oștirile sale. N'a vrut însă să lase în voia soartei pe ostașii care i-au adus altădată glorie și, așa precum s'a adăpat ca și ei la izvorul succeselor din anii trecuți, a rămas să mănânce aceeași pâine a soldatului prizonier. Este în acest fapt un exemplu de negrăită dragoste, pe care un comandant o are pentru trupa sa. Iată pentru ce trebuie să înțelegem gestul regelui împărat al Italiei, care a decorat pe ducele căzut în mâna Englezilor, cu cea mai mare distincție de războiu: Crucea de aur. Ducele d'Aosta a rămas la datorie.

Cauza capitulării armatei italiene din Abisinia trebuie căutată în îndepărtarea ei de baza de aprovizionare precum și în subestimarea forțelor britanice dela Amba Alagi care constituie sectorul cel mai puternic ce se opune înaintării spre Nil. Armata engleză din acest sector este sub comanda generalului Cunningham, care a înregistrat prima victorie britanică ce înseamnă stăpânirea deplină a Angliei în Africa orientală.

In Marea Mediterană

Acțiunea armatei germane din marea Egee este îndreptată spre insula Creta, punct strategic principal în dispozitivul englez al Mediteranei orientale.

Începutul operațiilor germane a fost în ziua de 20 Mai, când o formație puternică de avioane germane, compusă din avioane de bombardament „Stuka”, de vânătoare și de transport, a atacat în valuri succesive baza dela Suda din Nordul insulei Creta, precum și aerodromurile din acea insulă.

Prin începerea războiului din Mediterana, sau mai precis prin încercarea de cucerire și nu numai de distrugere a punctelor strategice, înseamnă începutul războiului mărilor. Asupra acestui început Germania păstrează tradiționala ei rezervă, comunicând doar sarbede informații asupra mersului operațiilor. Totuși nu sunt ascunse greutatea întâmpinate în noua acțiune, care se desfășoară asupra unui obiectiv bine fortificat și ușor de apărat. În afară de faptul că în insula Creta sunt trupe grecești, indiene și australiene aduse aici înainte de începerea războiului în Balcani, Anglia poate transporta din Egipt și Cipru forțe considerabile pe care le va arunca în lupta care de pe acum se crede a fi cea mai mare a războiului actual. Anglia are de apărat aici drumul spre Suez și controlul spre Dardanele, iar Germania urmărește sfărâmarea oricărei influențe engleze în Mediterana. Germania are și ea numeroase avantaje. În stăpânirea ei sunt aerodromurile din apropiere, de unde se pot întreprinde în mod ușor atacuri împotriva forțelor navale britanice concentrate în Nordul insulei Creta.

Cercurile militare germane nu ascund importanța luptelor ce se pregătesc și despre a căror durată nu se poate vorbi. Aceleași cercuri resping cu indignare afirmațiile făcute la Londra, că trupele germane ar fi folosit uniforme neozelandeze. Se precizează că soldații germani erau îmbrăcați în uniformă obicinuită, cunoscută încă cu ani în urmă de atașajii militari străini.

La Londra și peste ocean s'a afirmat că în atacul asupra Cretei au fost folosite pentru prima oară planoarele, întrebuintare care s'a dovedit a fi destul de eficace.

Relativ la zvonurile care au circulat în ultimele zile, zvonuri lansate de presa americană și engleză, relativ la debarcarea trupelor germane în Creta, care ar însemna o repetiție generală

pentru debarcări de trupe în insula britanică, cercurile berlineze nu le desmint, dar nici nu le confirmă.

Se pare însă că atacul și debarcările de trupe au un scop cu urmări imediate. Lupta angajată în Nordul Cretei va descongiona forțele britanice situate în spațiul dintre Creta și coasta de Nord a Africii, descongionare care va permite forțelor germane din preajma Tobrukului să dea un atac cu rezultat satisfăcător. Acest fapt a fost prevăzut însă de Englezi, care au masat forțe navale considerabile în Mediterana orientală, forțe care vor fi întărite și de trupele și materialul de război rămas disponibil după înfrângerea armatelor italiene din Abisinia.

Totuși pe calea aerului și sub protecția avioanelor de bombardament și a vaselor de luptă, noi valuri de parașutiști germani și trupe transportate pe calea aerului au continuat să aterizeze în diferite puncte ale insulei Creta. În toate celelalte puncte, parașutiștii și armata aeriană au avut o soartă tragică, afară de regiunea Malmé, unde Germanii au reușit să se instaleze și să reziste atacurilor îndreptate împotriva aceluși punct de o importanță strategică destul de pronunțată.

In Africa de Nord

În afara fortificațiilor dela Tobruk, s'au înregistrat câteva atacuri respinse ușor de trupele engleze care au un contact permanent cu forțele navale din Mediterana. În regiunea Sollum au fost ciocniri de patrule fără vreo importanță deosebită. De remarcat faptul că în ziua când acțiunea germană s'a început în insula Creta, s'au dat atacuri înverșunate și asupra Tobrukului.

In Abisinia

Deși armatele italiene din sectorul Amba Alagi au capitulat, totuși în sectorul situat în Nordul lacului Tana, la Gondar și regiunea lacurilor dela Sud, două divizii italiene sunt aproape încercuite de trupele engleze care înaintează dela Nord, Sud și Vest de Schiaschiamana.

In Irak

În Irak, operațiunile armatei britanice din apropierea localității Fallujah progresează, în timp ce în regiunea Basora situația este calmă. Se desminte apariția trupelor franceze, partizane ale generalului de Gaule, în Siria. În timp ce aviația irakiană a bombardat aerodromul dela Habanya, aviația britanică a bombardat Mossulul cu manifeste.

Islanda stat independent

Pe plan politic internațional s'a înregistrat declarația de Stat independent a Islandei, care dela 1918 făcea parte din Uniunea Islando-Daneză. Această separație de Danemarca, face să se întrevadă rolul pe care insula îl va avea în bătălia din Atlantic. Poziția sa geografică înlesnește staționarea și aprovizionarea vaselor americane și engleze în calea lor din Statele Unite spre Groenlanda, care este în posesiune americană, și de aici prin Islanda în Anglia.

Din Berlin se anunță că toți diplomații străini au fost invitați să părăsească Parisul, aceasta pentru că sediul guvernului francez este la Vichy.

Și, în timp ce forțele angajate până acum în luptă sunt departe de faza finală, conducătorii Rusiei sovietice au fost cuprinși de grija de a instrui armata dela vatră pe care a chemat-o sub drapel.

M. M.

Primăria Municipiului Brașov, în conformitate cu dispozițiile Ministerului de interne, a schimbat numele tuturor străzilor cu numiri legionare, după cum urmează:

1. Actualul parc Moța și Marin se numește Parcul Andrei Mureșianu.
2. Actuala str. Ing. E. Ionică, se numește Strada Lungă.
3. Actuala stradă a Martirilor Legionari, se numește Str. Spit. Militar.
4. Actuala stradă Căpitan Șiancu, se numește Str. Protopopul Munteanu.
5. Actuala stradă Traian Cotigă, se numește Str. Nicolae Iorga.
6. Actuala stradă Prof. Ioan Faur, se numește Str. Dealul Spirei.
7. Actuala stradă Virgil și Titus Borzea, se numește Str. Nisipului.

8. Actuala stradă Gheorghe Proca se numește Str. Apulum.

9. Actuala stradă Iuliu Șuşman, se numește Str. Grădinilor.

10. Actuala stradă Gheorghe Pihu se numește Str. După Iniști.

11. Actuala stradă Dumitru Ducu, se numește Str. Sft. Petru.

12. Actuala stradă General Gh. Cantacuzino-Grănicerul, se numește Str. Aurel C. Popovici.

13. Actuala str. Ion Herghelegiu, se numește Str. Napoca.

14. Actuala stradă Nae Eremia, se numește Str. Mocanilor Seceleni.

Tabelele indicatoare verzi dela toate străzile se vor înlocui cu tabele indicatoare negru pe fond alb.

INFORMAȚIUNI

DI Nichifor Crainic membru al Academiei Române

În ziua de 22 Mai a. c. în cadrul unei ședințe festive, prezidată de dl prof. I. Petrovici, dl Nichifor Crainic, ministrul propagandei, și-a ținut discursul de recepție la Academia Română.

D-sa a vorbit despre Octavian Goga.

Textul discursului a fost publicat în ziarele din Capitală.

Conferințe

Duminecă, 25 Mai, 11 și jum. în sala festivă a Camerei de Comerț, dl prof. univ. I. D. Ștefănescu, va vorbi, în cadrele „Ligii Culturale, despre „Frumusețea mănăstirilor înstrăinate“.

Luni 26 Mai a. c., orele 7 seara, tot în sala Camerei de Comerț, va vorbi, în cadrele Institutului de Cultură Italiană, secțiunea Brașov, dl Dr. Guido Landra, profesor de antropologie la universitatea din Roma, despre „Politica rasială în Italia fascistă“.

SCUMPIREA ZAHĂRULUI

Motivat de consumul mare de zahăr, precum și de faptul că depozite însemnate și fabrici au rămas în teritoriile ocupate, prețul zahărului se ridică, începând cu 26 Mai 1941, după cum urmează:

1. Pentru municipiile și comunele din întreaga țară, având stație de cale ferată sau port dunărean: zahărul tos rafinat lei 42 kg., zahărul cubic lei 43 kg.
2. Pentru vânzarea cu amănuntul la consumatori: zahărul tos rafinat lei 43, zahărul cubic lei 46 per kgr.
3. Pentru comunele lipsite de cale ferată sau port dunărean: zahărul tos rafinat lei 44 kgr., zahărul cubic lei 47, iar zahărul căpașină lei 44 kgr.

Toți deșeurile de zahăr, care mai au stocuri disponibile, sunt obligați ca până în ziua de 26 Mai c. să le vândă la vechile prețuri.

Parastas pentru compozitorul Iacob Mureșianu

Duminecă, 25 Mai a. c. se va celebra în catedrala română unită din Brașov, un parastas pentru compozitorul Iacob Mureșianu, cu ocazia împlinirii a 24 ani dela moartea sa.

Pentru syndicatele viticole

Impozitul excepțional de 4% la sulfatul de cupru se percepe de Syndicatele Viticole și atunci când ele îl distribuie viticultorilor.

Adunarea generală anuală

În ziua de 15 Iunie, iar în caz de neîntrunire a numărului de membri cerut de statute, în ziua de 22 Iunie, ora 15, va avea loc adunarea generală anuală a membrilor Cooperativei forestiere regionale „Bucegi”, cu sediul în Brașov, Str. Cuza Vodă Nr. 50.

Adunarea generală extraordinară

În ziua de 15 Iunie, iar în caz de neîntrunire a numărului de membri cerut de statute, în ziua de 22 Iunie, ora 15, va avea loc adunarea generală extraordinară a membrilor Cooperativei forestiere regionale „Bucegi”, cu sediul în Brașov, Str. Cuza Vodă Nr. 50.

Adunarea va avea să hotărască asupra modificării statutelor în sensul că: se înființează și o secție economică cu toate ramurile ei.

Președinte,
Mardare I. Mateescu

Pentru micii comercianți

Comercianții sunt obligați a trece în notele sau bonierele de plată ce eliberează cumpărătorilor, pe lângă articolele supuse impozitului excepțional 4%, și articolele care sunt scutite de impozitul excepțional 4%, pentru ca în acest mod să existe o evidență a vânzărilor efectuate de comercianți.

Pentru a veni în ajutorul micilor comercianți, adică aceia impuși până la clasa V-a inclusiv (impuși la un venit de 25.000 lei) Ministerul a dispus ca aceștia să fie scutiți de obligațiunea ca la vânzările ce fac, să emită note de plată pentru bunurile scutite de impozit; în consecință aceștia urmează ca atunci când vând să nu elibereze note de plată decât pentru articolele supuse la impozitul excepțional 4%. În cazul când vând la un loc articolele impuse și scutite de impozitul excepțional, în nota de plată se vor trece atât articolele impuse cât și articolele scutite.

Ministerul de Finanțe a dispus ca începând dela data prezentului ordin calcularea impozitului excepțional 4% la vânzările până la lei 200 în ce privește întregirea fracțiunilor să se facă în modul următor: la vânzările dela 50 lei — 100 lei se va percepe lei 4 drept impozit excepțional.

dela 100 până la 149 lei în loc de a se percepe lei 8 impozit excepțional se va percepe lei 6.

dela 149—200 impozitul excepțional 4% va fi de lei 8.

La vânzările mai mari de 200 lei se vor aplica dispozițiunile art. 10 din legea impozitului excepțional 4%, adică fracțiunile de sută se vor întregi în favoarea fiscului, așa cum dealtfel s'a aplicat și până în prezent.

Din cele mai sus arătate, rezultă că numai vânzările și consumațiunile dela 100 până la 150 lei inclusiv, beneficiază de această dispoziție de favoare.

Redactor responsabil
ION COLAN